

1987 STAATSBLAD van de REPUBLIEK SURINAME No. 116

RESOLUTIE van 18 december 1987 No. 8228, houdende publicatie van de tekst van de Grondwet van de Republiek Suriname in het Staatsblad van de Republiek Suriname.

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

Op voordracht van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken, Districtsbestuur en Volksmobilisatie,

GELET OP:

1. het “Decreet Referendum Voorontwerp Grondwet” (S.B. 1987 No. 59);
2. de resolutie van 30 oktober 1987 No. 7106 (S.B. 1987 No. 78).

OVERWEGENDE:

dat op 30 oktober 1987, ingevolge het “Decreet Referendum Voorontwerp Grondwet” (S.B. 1987 No. 59), het Voorontwerp van de Grondwet van de Republiek Suriname, zoals door De Nationale Assemblée op 30 maart 1987 aanvaard, aan een referendum is onderworpen, waarbij het met overwegende meerderheid door het Volk van Suriname is goedgekeurd;

dat het besluit, waarbij het Voorontwerp van de Grondwet door het Surinaamse Volk is goedgekeurd, op 30 oktober 1987 door de President van de Republiek Suriname is bekrachtigd;

dat de goedgekeurde Grondwet van de Republiek Suriname op 30 oktober 1987 op het Presidentieel Paleis in het Huis van Justitie en het Districts-Commissariaat Plechtiging is afgekondigd;

dat de Grondwet van de Republiek Suriname op 30 oktober 1987 in werking is getreden;

dat het in het belang is voor de totstandkoming van de Grondwet van de Republiek Suriname in het Staatsblad van de Republiek Suriname.

BESLUIT:

In het Staatsblad van de Republiek Suriname te doen opnemen, de tekst van de Grondwet van de Republiek Suriname, zoals deze door De Nationale Assemblée op 30 maart 1987 is aanvaard en door het Volk van Suriname bij referendum op 30 september 1987, is goedgekeurd.

Paramaribo, de 18e december 1987

De Minister-President,

Minister van Algemene Zaken.

L.F. RAMDAT MISIER

De Minister van Binnenlandse Zaken,

Districtsbestuur en Volksmobilisatie.

J.A. WIJDENBOSCH

Uitgegeven te Paramaribo, de 18e december 1987.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

Districtsbestuur en Volksmobilisatie.

J.A. WIJDENBOSCH

### **WIJ, HET VOLK VAN SURINAME,**

geïnspireerd door de liefde voor dit land en het geloof in de kracht van de Allerhoogste,  
geleid door de emancipatiestrijd van ons volk tegen het kolonialisme die culmineerde in de  
vestiging van de Republiek Suriname op 25 november 1975,

in aanmerking nemende de daaropvolgende strijd tegen neokoloniale overheersing en voor  
nieuwe maatschappelijke verhoudingen, welke leidde tot 25 februari 1980,

overtuigd van onze plicht elke vorm van buitenlandse overheersing te bestrijden en te  
voorkomen,

vastbesloten de nationale soevereiniteit, zelfstandigheid en integriteit te verdedigen,

bewust van de wil ons economische, sociale en culturele leven in volle vrijheid te bepalen,

in overeenstemming met de principes van vrijheid, gelijkheid en democratie, alsmede de  
fundamentele rechten en vrijheden van de mens te waarborgen,

overtuigd dat de deelname van het burgerschap aan de opbouw van een rechtvaardige  
samenleving een nationale plicht is,

in solidariteit met alle volkeren in de wereld, streven wij naar rechtvaardigheid, vrijheid,  
gelijkheid, vrede en internationale samenwerking.

**Verklaren plechtig, als resultaat van de gehouden volksraadpleging, de volgende  
Grondwet te aanvaarden.**

## **HOOFDSTUK I – DE SOUVEREINITEIT**

### **Eerste Afdeling – De Republiek Suriname**

#### **Artikel 1**

1. De Republiek Suriname is een democratische Staat, gebaseerd op de soevereiniteit van het volk en op eerbiediging en waarborging van de fundamentele rechten en vrijheden van de mens.
2. De Surinaamse natie bevordert haar economische, sociale en culturele ontwikkeling in volle vrijheid.

### **Tweede Afdeling – Grondgebied**

#### **Artikel 2**

1. Suriname omvat het grondgebied op het Zuid-Amerikaanse continent dat bij landswet is bepaald.
2. De Staat oefent soevereine rechten uit op de grond en de territoriale wateren, alsmede op het aangrenzende continentale plateau en de economische zone, voor zover bij wet bepaald.

### **Derde Afdeling – Nationaliteit**

#### **Artikel 3**

1. Wie Surinamer is, wordt bij wet bepaald.
2. Naturalisatie wordt bij wet geregeld.
3. Alle Surinamers hebben het recht zich vrij in Suriname te verplaatsen en er te verblijven, behoudens bij de wet gestelde beperkingen.
4. Alle Surinamers zijn op gelijke voet benoembaar in openbare dienst.
5. De wet bepaalt in welke openbare ambten vreemdelingen kunnen worden benoemd.
6. De toelating en uitzetting van vreemdelingen wordt bij wet geregeld.
7. Uitlevering kan slechts geschieden krachtens verdrag en overeenkomstig de wijze bij wet vastgesteld.

## **Vierde Afdeling – Staat en Maatschappij**

### **Artikel 4**

Het beleid van de Staat is gericht op:

- a. de opbouw en instandhouding van een nationale economie, vrij van buitenlandse overheersing;
- b. de bestaanszekerheid van de gehele bevolking;
- c. voldoende werkgelegenheid onder waarborg van vrijheid en gerechtigheid;
- d. het deelnemen van een ieder aan de economische, sociale en culturele ontwikkeling;
- e. de participatie van burgers in de opbouw en instandhouding van een rechtvaardige samenleving;
- f. de waarborging van nationale eenheid en soevereiniteit.

## **HOOFDSTUK II – ECONOMISCHE DOELSTELLINGEN**

### **Artikel 5**

1. De economische doelstellingen van de Republiek Suriname zijn gericht op de opbouw van een nationale economie, vrij van buitenlandse overheersing en in het belang van de Surinaamse natie.
2. Het economisch systeem waarbinnen deze ontwikkeling plaatsvindt, wordt gekenmerkt door doelmatigheid, rechtvaardigheid, gelijke kansen en samenwerking tussen staatsbedrijven, particuliere ondernemingen en coöperatieve organisaties.
3. Het is de plicht van de Staat om ondernemingsgewijze productie zoveel mogelijk te bevorderen en te beschermen.

## **HOOFDSTUK III – SOCIALE DOELSTELLINGEN**

### **Artikel 6**

De sociale doelstellingen van de Staat zijn gericht op:

- a. het identificeren en ontwikkelen van de natuurlijke mogelijkheden van het land;
- b. de deelname van de bevolking aan het politieke, economische en culturele leven van de samenleving;
- c. een beleid dat gericht is op verhoging van welzijn en welvaart, op basis van sociale rechtvaardigheid en evenwichtige ontwikkeling;
- d. een rechtvaardige verdeling van het nationaal inkomen;

- e. regionale spreiding van voorzieningen en economische activiteiten;
- f. medezeggenschap van werknemers in bedrijven;
- g. bescherming van de natuur en behoud van de ecologische balans.

## **HOOFDSTUK IV – INTERNATIONALE BEGINSELEN**

### **Artikel 7**

1. De Republiek Suriname erkent en respecteert het recht van volkeren op zelfbeschikking en nationale onafhankelijkheid, op basis van gelijkwaardigheid, soevereiniteit en wederzijds belang.
2. Zij bevordert de ontwikkeling van internationale rechtsorde en vreedzame beslechting van geschillen.
3. De Republiek Suriname wijst gewapende agressie, politieke of economische druk en inmenging in binnenlandse aangelegenheden van andere staten af.
4. Suriname bevordert solidariteit en samenwerking met andere volkeren in hun strijd tegen kolonialisme, neokolonialisme, racisme, genocide en voor nationale bevrijding, vrede en sociale vooruitgang.

## **HOOFDSTUK V – GRONDRECHTEN**

### **Persoonlijke rechten en vrijheden**

#### **Artikel 8**

1. Allen die zich op het grondgebied van Suriname bevinden, hebben gelijke aanspraak op bescherming van persoon en goederen.
2. Niemand mag op grond van geboorte, geslacht, ras, taal, godsdienst, afkomst, opvoeding, politieke overtuiging, economische of maatschappelijke positie of op welke grond dan ook gediscrimineerd worden.

#### **Artikel 9**

1. Een ieder heeft recht op fysieke, psychische en morele integriteit.
2. Niemand mag worden onderworpen aan foltering, vernederende of onmenselijke behandeling of straf.

#### **Artikel 10**

Een ieder heeft bij aantasting van zijn rechten en vrijheden aanspraak op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke en onpartijdige rechter.

#### **Artikel 11**

Niemand kan tegen zijn wil worden afgehouden van de rechter die de wet hem aanwijst.

#### **Artikel 12**

1. Een ieder kan zich in rechte doen bijstaan.
2. De wet stelt regels omtrent het verlenen van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen.

#### **Artikel 13**

De burgerlijke dood of verbeurdverklaring van alle goederen van de veroordeelde kan niet als straf of als gevolg van straf worden toegepast.

#### **Artikel 14**

Een ieder heeft het recht op leven. Dit recht wordt beschermd door de wet.

#### **Artikel 15**

Niemand kan worden gedwongen tot dwangarbeid of verplichte arbeid.

#### **Artikel 16**

1. Een ieder heeft recht op persoonlijke vrijheid en veiligheid.
2. Niemand zal van zijn vrijheid worden beroofd, anders dan op gronden en volgens procedures bij wet bepaald.

3. Een ieder die van zijn vrijheid is beroofd, heeft recht op een behandeling overeenkomstig de menselijke waardigheid.

#### **Artikel 17**

1. Een ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezin, zijn woning en zijn eer en goede naam.
2. In niemands woning mag tegen zijn wil worden binnengedrongen, behalve krachtens wet en overeenkomstig de bij wet vastgestelde normen.

#### **Artikel 18**

Een ieder heeft recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

#### **Artikel 19**

Een ieder heeft het recht om door de drukpers of andere communicatiemiddelen zijn gedachten of gevoelens te openbaren en zijn mening te uiten, behoudens verantwoordelijkheid volgens de wet.

#### **Artikel 20**

Een ieder heeft recht op vrijheid van vreedzame vereniging en vergadering, met inachtneming van bij wet te stellen beperkingen in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid en goede zeden.

#### **Artikel 21**

1. Het recht van vreedzame betoging wordt erkend.
2. De uitoefening van dit recht kan in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid en goede zeden bij wet aan regels of beperkingen worden onderworpen.

#### **Artikel 22**

1. Een ieder heeft het recht om verzoeken schriftelijk bij het bevoegde gezag in te dienen.

2. De wet regelt de procedure voor de behandeling daarvan.

### **Artikel 23**

In geval van oorlog, oorlogsgevaar, staat van beleg of uitzonderingstoestand of om redenen van staatsveiligheid, openbare orde of goede zeden, kunnen de in de Grondwet genoemde rechten bij wet worden onderworpen aan beperkingen, welke gedurende een bepaalde periode, afhankelijk van de situatie, van kracht zullen zijn, met inachtneming van de desbetreffende internationale bepalingen.

## **HOOFDSTUK VI – SOCIALE, CULTURELE EN ECONOMISCHE RECHTEN EN PLICHTEN**

### **Eerste Afdeling – Recht op arbeid**

#### **Artikel 24**

De Staat draagt zorg voor het scheppen van omstandigheden, waardoor een optimale bevrediging van de basisbehoeften aan werk, voeding, gezondheidszorg, onderwijs, energie, kleding en communicatie verkregen wordt.

#### **Artikel 25**

Arbeid is het belangrijkste middel voor de ontplooiing van de mens en een belangrijke bron van welvaart.

#### **Artikel 26**

1. Een ieder heeft recht op werk, in overeenstemming met zijn capaciteit.
2. De plicht om te werken is onlosmakelijk verbonden aan het recht op werk.
3. Een ieder heeft het recht van vrije keuze van beroep en werk, behoudens beperkingen, opgelegd bij wet.
4. Een ieder heeft recht op initiatief voor economische productie.

### **Tweede Afdeling – Staatszorg voor de arbeid**

### **Artikel 27**

Het is de plicht van de Staat om het recht op werk zoveel mogelijk te waarborgen door:

- a. een planmatig beleid te voeren gericht op volledige werkgelegenheid;
- b. ontslag zonder gegronde redenen of om politieke of ideologische gronden te verbieden;
- c. gelijkheid van kansen bij de keuze van beroep of soort werk te verzekeren;
- d. te voorkomen dat de toegang tot functies wordt verhinderd of beperkt op grond van geslacht;
- e. beroepsopleiding van werknemers te bevorderen.

De Staat draagt zorg voor het scheppen van omstandigheden voor de optimale bevordering van initiatieven voor de economische productie.

## **Derde Afdeling – Rechten van werknemers**

### **Artikel 28**

Alle werknemers zijn, ongeacht leeftijd, geslacht, ras, nationaliteit, godsdienst of politieke overtuiging, gerechtigd tot:

- a. beloning voor hun werk naar gelang van hoeveelheid, aard, kwaliteit en ervaring, op basis van het beginsel van gelijk loon voor gelijke arbeid;
- b. veilige en gezonde arbeidsomstandigheden;
- c. voldoende rust en ontspanning;
- d. een menswaardige bestaanswijze, ten einde zelfontplooiing mogelijk te maken.

## **Vierde Afdeling – Plichten van de Staat met betrekking tot de rechten van de werknemers**

### **Artikel 29**

Het is de plicht van de Staat om de voorwaarden voor werk, beloning en rust, waarop de werknemers recht hebben, te verbeteren, in het bijzonder door:

- a. regelingen te treffen inzake lonen, werktijden, arbeidsomstandigheden en bijzondere categorieën werknemers;
- b. bijzondere bescherming te verlenen op het werk aan vrouwen tijdens en na zwangerschap, aan minderjarigen, minder-validen, en aan degenen die betrokken zijn bij werkzaamheden die bijzondere inspanning vergen of die plaatsvinden onder ongezonde of gevaarlijke omstandigheden.

## **Vijfde Afdeling – Vakverenigingsvrijheid**

### **Artikel 30**

1. Werknemers zijn vrij om vakverenigingen op te richten voor de behartiging van hun rechten en belangen.
2. Bij de uitoefening van vakverenigingsrechten worden, zonder onderscheid, de volgende vrijheden gewaarborgd:
  - a. vrijheid om al dan niet lid te zijn van een vakvereniging;
  - b. het recht om deel te nemen aan vakbondsactiviteiten.
3. Vakverenigingen worden beheerst door de beginselen van democratische organisatie en bestuur, gebaseerd op regelmatige verkiezingen van hun besturen middels geheime stemming.

## **Zesde Afdeling – Rechten van vakverenigingen en collectieve overeenkomsten**

### **Artikel 31**

1. Vakverenigingen zijn bevoegd om de rechten en belangen van de werknemers die zij vertegenwoordigen te verdedigen en voor hen op te komen.
2. Vakverenigingen worden betrokken bij:
  - a. de voorbereiding van arbeidswetgeving;
  - b. de instellingen van sociale zekerheid en andere instellingen die gericht zijn op de belangen van werknemers;
  - c. de voorbereiding en het toezicht op de uitvoering van economische en sociale plannen.
3. Vakverenigingen hebben het recht om collectieve arbeidsovereenkomsten aan te gaan.

De regels betreffende de bevoegdheid tot het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten en de werkingssfeer van hun bepalingen worden vastgesteld bij wet.

## **Zevende Afdeling – Stakingsrecht**

### **Artikel 33**

Het stakingsrecht wordt erkend, behoudens de beperkingen die uit het recht voortvloeien.

## **Achtste Afdeling – Recht op eigendom**

### **Artikel 34**

1. Eigendom, zowel van de gemeenschap als van het individu, vervult een maatschappelijke functie. Een ieder heeft het recht op ongestoord genot van zijn eigendom, behoudens de beperkingen die uit het recht voortvloeien.
2. Onteigening kan alleen geschieden in het algemeen belang, volgens regels bij wet te stellen en tegen vooraf verzekerde schadeloosstelling.
3. Schadeloosstelling behoeft niet vooraf verzekerd te zijn, wanneer in geval van nood onverwijlde onteigening geboden is.
4. In gevallen bij of krachtens de wet bepaald, bestaat recht op schadevergoeding indien in het algemeen belang eigendom door het bevoegde gezag wordt vernietigd of onbruikbaar gemaakt, of de uitoefening van het eigendomsrecht wordt beperkt.

## **Negende Afdeling – Het gezin**

### **Artikel 35**

1. Het gezin wordt erkend en beschermd.
2. Man en vrouw zijn voor de wet gelijk.
3. Ieder kind heeft recht op bescherming zonder enige vorm van discriminatie.
4. Ouders hebben ten aanzien van wettige en natuurlijke kinderen dezelfde verantwoordelijkheden.
5. De Staat erkent de uitzonderlijke waarde van het moederschap.
6. Werkende vrouwen hebben recht op zwangerschapsverlof met behoud van loon of salaris.

## **Tiende Afdeling – DE GEZONDHEID**

### **Artikel 36**

1. Een ieder heeft recht op gezondheid.
2. De Staat bevordert de algemene gezondheidszorg door systematische verbetering van leef- en werkomstandigheden en geeft voorlichting ter bescherming van de gezondheid.

## **Elfde Afdeling – DE JEUGD**

### **Artikel 37**

1. Jeugdigen genieten bijzondere bescherming voor het genot van economische, sociale en culturele rechten, waaronder begrepen:
  - a. toegang tot onderwijs, cultuur en werk;
  - b. beroepsscholing;
  - c. fysieke scholing, sport en vrijetijdsbesteding.
2. De belangrijkste doelstelling van het jeugdbeleid is de ontwikkeling van persoonlijkheid van de jonge mens en het gevoel van dienstbaarheid aan de gemeenschap.

## **Twaalfde Afdeling – ONDERWIJS EN CULTUUR**

### **Artikel 38**

1. Een ieder heeft recht op onderwijs en cultuurbeleving.
2. Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de Staat op alle onderwijsinstellingen van publieke aard ter naleving van het nationaal onderwijsbeleid en door de Staat vastgestelde normen betreffende het onderwijs.
3. Het beoefenen van wetenschap en technologie is vrij.
4. De Staat bevordert het soort onderwijs en de omstandigheden waaronder schoolonderwijs en andere vormen van educatie kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een democratische en rechtvaardige samenleving.
5. De Staat bevordert de democratisering van cultuur door het genot van cultuur en culturele scheppingen aan te moedigen en middels culturele en recreatieve verenigingen, voorlichtingsmedia en andere geschikte kanalen de toegang van alle burgers tot die culturele scheppingen te verzekeren.

## **Dertiende Afdeling – ONDERWIJS**

### **Artikel 39**

1. De Staat erkent en waarborgt het recht van alle burgers op onderwijs en biedt hen gelijke kansen op scholing.
2. Bij de uitvoering van haar onderwijsbeleid is het de plicht van de Staat om:
  - a. voorziening van algemeen lager onderwijs te verzekeren;
  - b. duurzaam onderwijs te verzekeren en analfabetisme te bestrijden;
  - c. burgers, in overeenstemming met hun capaciteiten, toegang te verschaffen tot onderwijs, wetenschappelijke opleiding en kunstzinnige schepping mogelijk te maken;
  - d. de kwaliteit van onderwijs te versterken en sociale behoeften van de samenleving in acht te nemen.

## **HOOFDSTUK VII – ECONOMISCHE ORDENING**

### **Artikel 40**

Ter bevordering van de sociaal-economische ontwikkeling naar een sociaal rechtvaardige samenleving wordt bij wet een ontwikkelingsstrategie vastgesteld, met inachtneming van de nationale en sociaal-economische doelstellingen van de Staat.

### **Artikel 41**

Natuurlijke rijkdommen en hulpbronnen zijn eigendom van de Staat en worden ingezet in de economische, sociale en culturele ontwikkeling. De natie heeft het onvervreembare recht om ten volle bezit te nemen van de natuurlijke hulpbronnen, teneinde deze aan te wenden ten behoeve van de nationale, sociale en culturele ontwikkeling van Suriname.

### **Artikel 42**

1. De wet waarborgt dat de wijze van uitoefening van handel en industrie niet strijdig is met de nationale doelstellingen, het algemeen belang, de openbare orde, veiligheid, gezondheid, goede zeden en het milieu.
2. Het deviezenverkeer wordt bij wet geregeld.
3. De structuur van het financieel systeem wordt geregeld in het algemeen belang door een juiste bestemming van de beschikbare middelen, de investeringen in de productieve sector worden bevorderd.
4. Het recht op industrieel eigendom wordt bij wet geregeld.

## **HOOFDSTUK VIII – SOCIALE ORDENING**

### **Artikel 45**

De sociale ordening rust in beginsel op een samenleving waarin alle Surinamers dezelfde rechten en plichten hebben.

### **Artikel 46**

De Staat schept de condities, welke ten grondslag liggen aan de vorming van burgers die in staat zijn op democratische en effectieve wijze te participeren in het ontwikkelingsproces van de natie.

### **Artikel 47**

De Staat bewaart en beschermt de culturele erfenis van Suriname, stimuleert het behoud hiervan en bevordert het beoefenen van wetenschap en technologie in het kader van de nationale ontwikkelingsdoeleinden.

### **Artikel 48**

1. De Staat oefent toezicht uit op het fabriceren, voorhanden hebben en verhandelen van chemische, biologische, farmaceutische en andere producten, bestemd voor consumptie, medische behandeling en diagnose.
2. De Staat oefent toezicht uit op de medische beroepen, het beroep van apotheker en andere paramedische praktijken.
3. Het toezicht op de in het eerste en tweede lid genoemde producten en beroepen wordt bij wet geregeld.

### **Artikel 49**

Bij wet wordt een huisvestingsplan vastgesteld, gericht op het voorzien van voldoende en betaalbare woningen en stadsconstructie ten einde een ordenend grond voor volkshuisvesting te bewerkstelligen.

### **Artikel 50**

Het beleid inzake sociale zekerheid voor weduwen, wezen, bejaarden, invaliden en arbeidsongeschikten wordt bij wet vastgesteld.

## **HOOFDSTUK IX – ELEMENTEN VAN DE DEMOCRATISCHE STAATSORDENING**

### **Eerste Afdeling – POLITIEKE DEMOCRATIE**

#### **Artikel 52**

De politieke macht berust bij het volk en wordt uitgeoefend overeenkomstig de Grondwet.

De politieke democratie kenmerkt zich door participatie en representatie van het Surinaamse volk, hetgeen tot uitdrukking komt door de deelname van het volk aan het vaststellen van een democratisch politiek stelsel, alsmede door deelname in wetgeving en bestuur, gericht op het handhaven en uitbouwen van dit stelsel.

De politieke democratie schept voorts de voorwaarden voor deelname van het volk aan algemene, vrije en geheime verkiezingen ter samenstelling van de volksvertegenwoordigende organen en van de Regering.

De verantwoordingsplicht ten opzichte van het volk en controle op het overheidshandelen door organen die daartoe zijn ingesteld, en het terugroeprecht ten aanzien van gekozen volksvertegenwoordigers, zijn waarborg voor een waarschuwige democratie.

### **Tweede Afdeling – POLITIEKE ORGANISATIES**

#### **Artikel 53**

1. De Staat erkent de bevoegdheid van de burgers om politieke organisaties op te richten, behoudens de beperkingen die uit het recht voortvloeien.
2. Politieke organisaties moeten de nationale soevereiniteit en de democratie respecteren.
3. Bij het uitoefenen van hun bevoegdheden moeten de politieke organisaties het navolgende in acht nemen:
  - a. hun doelstellingen mogen niet strijdig of onverenigbaar zijn met de Grondwet en de wetten;
  - b. de organisaties moeten voor elke Surinaamse burger, die voldoet aan de door de wet te stellen criteria, toegankelijk zijn, mits deze de beginselen van de partij onderschrijft;

c. de interne organisatie moet democratisch zijn, hetgeen onder meer tot uitdrukking dient te worden gebracht door:

- regelmatige verkiezingen van de besturen;
  - de vereiste dat voorgedragen kandidaten voor de volksvertegenwoordigingen binnen de partijstructuren moeten zijn verkozen.
4. De Staat is verplicht de kiesgerechtigden te registreren en Surinamers aan verkiezingen te doen deelnemen.
  5. De lagere overheid is gehouden om een communicatieproces naar het volk toe op te bouwen, in het belang van het openbaar bestuur en de deelname aan het beleid.

## **HOOFDSTUK X – DE NATIONALE ASSEMBLEE**

### **Eerste Afdeling – DE INRICHTING EN SAMENSTELLING**

#### **Artikel 55**

1. De Nationale Assemblée vertegenwoordigt het volk van de Republiek Suriname en brengt de soevereine wil van de natie tot uitdrukking.
2. De Nationale Assemblée is het hoogste orgaan van de Staat.

### **Tweede Afdeling – VERKIEZING VAN DE LEDEN**

#### **Artikel 56**

1. De leden van de Nationale Assemblée worden gekozen voor een zittingsperiode van vijf jaren.
2. Van deze zittingsperiode van vijf jaren mag slechts bij wet worden afgeweken, in geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden, die het houden van verkiezingen verhinderen.

#### **Artikel 57**

1. De leden van de Nationale Assemblée worden rechtstreeks gekozen door de ingezetenen die de Surinaamse nationaliteit bezitten en de leeftijd van achttien jaren hebben bereikt.

2. Iedere kiezer brengt slechts één stem uit.

#### **Artikel 58**

Van de uitoefening van het kiesrecht zijn uitgesloten:

- a. zij, die krachtens onherroepelijke rechterlijke uitspraak het kiesrecht missen;
- b. zij, die rechtens van hun vrijheid zijn beroofd;
- c. zij, die krachtens onherroepelijke rechterlijke uitspraak wegens krankzinnigheid of zwakheid van vermogens de beschikking of het beheer over hun goederen hebben verloren.

#### **Artikel 59**

Verkiezbaar zijn de ingezetenen die de Surinaamse nationaliteit bezitten, de leeftijd van eenentwintig jaren hebben bereikt en niet op de in het vorige artikel onder a en c genoemde gronden van de uitoefening van het kiesrecht zijn uitgesloten.

#### **Artikel 60**

Alles wat verder het kiesrecht betreft, de instelling van een onafhankelijk kiesbureau en zijn bevoegdheden, de indeling van Suriname in kiesdistricten, de verdeling van de zetels van De Nationale Assemblée per kiesdistrict en de methoden, volgens welke de regeling van de zeteltoewijzing plaatsvindt, worden geregeld bij wet. Deze wet dient met 2/3 meerderheid te worden aangenomen.

### **Derde Afdeling — Lidmaatschap van De Nationale Assemblée**

#### **Artikel 61**

1. De Nationale Assemblée bestaat uit 51 leden die per district op grond van algemene, vrije en geheime verkiezingen krachtens het stelsel van evenredige vertegenwoordiging bij grootste gemiddelden en voorkeurstemmen worden gekozen.
2. Personen, die zich in een district kandidaat hebben gesteld ter verkiezing tot afgevaardigde naar De Nationale Assemblée moeten in het desbetreffende district wonen en hun hoofd- of werkelijk verblijf aldaar hebben en wel gedurende twee jaren voorafgaand aan de verkiezingen.

## **Artikel 62**

De wet bepaalt voor welke ambten het lidmaatschap van De Nationale Assemblée non-activiteit tot gevolg heeft.

## **Artikel 63**

1. Bloedverwantschap tot en met de tweede graad of huwelijk mag niet bestaan tussen de leden van De Nationale Assemblée.
2. Wanneer personen in enigerlei graad van bloedverwantschap of aanverwantschap of door huwelijk met elkaar zijn verbonden, kunnen zij niet gelijktijdig lid van De Nationale Assemblée zijn.

## **Artikel 64**

De zittende leden van De Nationale Assemblée die de van de andere representatieve organen op plaatselijk en districtsniveau worden mogelijk samen.

## **Artikel 65**

Bij het aanvaarden van hun ambt leggen de leden de volgende eed of belofte af:

"Ik zweer (beloof), dat ik, onmiddellijk noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen om iets in dit ambt te doen of te laten.

Ik zweer (beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, geen beloften of geschenken zal geven aan wie dan ook.

Ik zweer (beloof) dat ik het ambt van Assembleelid nauwgezet zal vervullen.

Ik zweer (beloof) dat ik het welzijn van Suriname naar mijn beste vermogen zal bevorderen.

Ik zweer (beloof) gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan alle andere wettelijke regelingen.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Republiek Suriname.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig (Dat verklaar en beloof ik)."

## **Artikel 66**

Uiterlijk binnen dertig dagen nadat de leden van De Nationale Assemblée zijn gekozen, komt dit orgaan in vergadering bijeen onder voorzitterschap van het oudste lid in jaren, bijgestaan door het jongste lid in jaren, teneinde door het uitbrengen van stemmen bij meerderheid van stemmen een voorzitter en een ondervoorzitter te kiezen. De verkiezing geschiedt schriftelijk en bij meerderheid van stemmen.

## **Artikel 67**

Het in de vergadering gekozen bestuur leidt de werkzaamheden van De Nationale

Assemblée.

De voorzitter heeft het algemeen toezicht over de werkzaamheden en over de ambtenaren van De Nationale Assemblée.

De voorzitter treedt op namens De Nationale Assemblée.

In handen van de fungerend voorzitter wordt de voorzitter beëdigd bij het aanvaarden van de functie.

Indien de fungerend voorzitter tot voorzitter wordt gekozen, vindt de beëdiging plaats in handen van de vicevoorzitter.

---

## **Vierde Afdeling — Beëindiging van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée**

### **Artikel 68**

1. Het lidmaatschap van De Nationale Assemblée eindigt door:
  - a. ontslag op eigen verzoek;
  - b. terugroeping van het lid op de wijze bij wet te bepalen;
  - c. ontbinding van De Nationale Assemblée;
  - d. vrijwillige verplaatsing van woonplaats om buiten of vrijwillig vertrek uit Suriname van het lid;
  - e. het onherroepelijk veroordeeld worden tot een vrijheidsstraf wegens misdrijf;
  - f. het onder curatele gesteld worden.
2. Nadere regelen omtrent het verlies van het lidmaatschap van De Nationale Assemblée kunnen bij wet worden vastgesteld.

---

## **HOOFDSTUK XI — DE WETGEVENDE MACHT**

### **Eerste Afdeling — Uitoefening van de Wetgevende Macht**

#### **Artikel 69**

De Wetgever, de Regering en de overige overheidsorganen nemen de bepalingen van de Grondwet in acht.

#### **Artikel 70**

De Wetgevende Macht wordt door De Nationale Assemblée en de Regering gezamenlijk uitgeoefend.

### **Tweede Afdeling — Bevoegdheden van De Nationale Assemblée**

### **Artikel 71**

De Nationale Assemblée is bevoegd te beslissen over alle wetsontwerpen, die aan haar ter goedkeuring worden voorgelegd.

### **Artikel 72**

De Nationale Assemblée is bevoegd besluiten te nemen bij 2/3 meerderheid omtrent het houden van een verenigde volksvergadering of een volksraadpleging in de gevallen waarin voorzien bij wet en overigens in De Nationale Assemblée ruks nodig wordt geoordeeld.

De Nationale Assemblée stelt haar Reglement van Orde vast.

De Nationale Assemblée heeft door middel van een staatsbesluit een eigen begroting.

### **Artikel 73**

Overeenkomstig hetgeen elders in de Grondwet voor regeling en besluit is voorgeschreven, dienen de navolgende onderwerpen in ieder geval bij wet te worden vastgesteld:

- a. verdragen, met inachtneming van het bepaalde bij artikel 104;
- b. de wijziging van de Grondwet;
- c. het vaststellen van de rijksbegroting;
- d. oprichting of militaire ondersteuning;
- e. het instellen, wijzigen of opheffen van de politiek-administratieve indelingen van de districten;
- f. het vaststellen van de buitengrenzen van de grenzen van de Republiek Suriname en van de zeegrenzen van de Republiek Suriname en het aangrenzende continentale plateau en de economische zone;
- g. instellingen van een ontwikkelingsorgaan voor de nationale ontwikkeling;
- h. instelling van ambten en abolitie.

Het sociaal-economisch en politiek te voeren beleid van de Regering behoeft de voorafgaande goedkeuring van De Nationale Assemblée.

---

## **UITVOERENDE TAKEN VAN DE NATIONALE ASSEMBLÉE**

### **Artikel 74**

De Nationale Assemblée heeft de volgende uitvoerende taken:

- a. het kiezen van de President en de Vice-President;
- b. het benoemen en ontslaan van de leden van de Rekenkamer en andere organen bij wet ingesteld;
- c. het goedkeuren van verdragen, wetten en staatsbesluiten;
- d. het toezicht uitoefenen op de besteding van de staatsfinanciën.

## **Derde Afdeling — Behandeling Wetsontwerpen, Rechten van Amendement, Initiatief, Interpellatie en Enquête**

### **Artikel 75**

1. De President biedt de wetsontwerpen of andere voorstellen van de Regering aan De Nationale Assemblée bij schriftelijke boodschap aan.
2. Aan de openbare beraadslaging over enig onderwerp vooraf van de Regering geldt als onderzoek vooraf.
3. De Nationale Assemblée bepaalt in haar Reglement van Orde de wijze waarop dit onderzoek zal worden geschied.

### **Artikel 76**

De Nationale Assemblée heeft het recht wijzigingen aan te brengen in de wetsontwerpen van de Regering.

### **Artikel 77**

1. Wanneer De Nationale Assemblée tot goedkeuring van het wetsontwerp besluit, wordt hij onverwijld, hetzij gezamenlijk, hetzij afzonderlijk, aan de President gezonden.
2. Wanneer De Nationale Assemblée tot het niet goedkeuren van het wetsontwerp besluit, geeft zij daarvan eveneens kennis aan de President, met het verzoek dit wetsontwerp nader in overweging te nemen. Zolang De Nationale Assemblée nog niet heeft beslist, blijft de President bevoegd het door hem aangeboden wetsontwerp weder in te trekken.

### **Artikel 78**

Ieder lid van De Nationale Assemblée heeft het recht ontwerpen van wet aan De Nationale Assemblée ter behandeling voor te leggen.

### **Artikel 79**

De Nationale Assemblée heeft het recht van onderzoek, nader te regelen bij wet.

### **Artikel 80**

Alle ontwerpen van wet, door De Nationale Assemblée goedgekeurd en door de President bekrachtigd, verkrijgen kracht van wet na afkondiging.

De wetten zijn onaantastbaar, behoudens het bepaalde in artikel 137.

## **WERKWIJZE**

### **Artikel 81**

Jaarlijks, op de eerste werkdag in september, geeft de President in de vergadering van De Nationale Assemblée een uiteenzetting van het door de Regering te voeren beleid.

### **Artikel 82**

Alle vergaderingen van De Nationale Assemblée zijn openbaar, uitgezonderd die bijzondere gevallen waarin zij besluit om achter gesloten deuren te vergaderen.

### **Artikel 83**

De Nationale Assemblée kan haar beraadslagingen niet aanvatten noch besluiten indien niet, de helft der leden zitting hebbende, tegenwoordig is.

Voor het wijzigen van de Grondwet, het verkiezen van de President, het houden van een volksraadpleging en de verenigde volksvergadering, het niet wijzigen van de Kwest, is een meerderheid van tenminste 2/3 deel van het aantal leden waaruit De Nationale Assemblée bestaat, vereist.

### **Artikel 84**

1. Staken de stemmen in een vergadering, waarin allen, die op het ogenblik lid van De Nationale Assemblée zijn, aan de stemming hebben deelgenomen, dan wordt het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.
2. Staken de stemmen in een vergadering, waarin niet allen, die op dat ogenblik lid van De Nationale Assemblée zijn, aan de stemming hebben deelgenomen, dan wordt het nemen van een besluit in een volgende vergadering uitgesteld. In deze vergadering wordt bij het staken van de stemmen het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.
3. Over alle zaken worden mondeling bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch De Nationale Assemblée kan besluiten van persoon bij gesloten en ondertekende brief.
4. De vergaderingen kan niet tenminste twee derden der uitgebragte stemmen besluiten dat over een bepaalde zaak wordt gestemd bij open of anonieme akte overleg.

### **Artikel 85**

De Regering geeft De Nationale Assemblée, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling de verlangde inlichtingen.

Zij kan door De Nationale Assemblée worden uitgenodigd om de vergadering bij te wonen.

#### **Artikel 86**

De wet regelt de geldelijke voorzieningen ten behoeve van de leden van De Nationale Assemblée en hun nabestaanden.

#### **Artikel 87**

De Nationale Assemblée vernieuwt, zodra er ontbinding is uitgesproken. Deze zal ten hoogste vijf jaren, te rekenen vanaf de eerste vergadering, mogen duren.

De wet regelt het verloop van de verkiezingen.

---

### **Vijfde Afdeling — Onschendbaarheid**

#### **Artikel 88**

De voorzitter, de leden van De Nationale Assemblée, de Regering en de deskundigen hebben zitting in De Nationale Assemblée met interpellatierecht, wanneer zulks nodig is ter uitvoering van hun ambt.

Hun vrijheid van spreken en hun meningsuiting tijdens de vergaderingen, alsmede tijdens de besloten vergaderingen of ondergeschiktheid is gewaarborgd.

#### **Artikel 89**

De Nationale Assemblée is gehouden de districtenraden op de nader bij wet te regelen wijze te informeren over de besluiten of ingenomen standpunten die hun districten betreffen.

---

## **HOOFDSTUK XI — DE PRESIDENT**

### **Eerste Afdeling — Algemeen**

#### **Artikel 90**

De President is Staatshoofd van de Republiek Suriname, Hoofd van de Regering, Voorzitter van de Staatsraad en van de Veiligheidsraad.

Hij is verantwoording verschuldigd aan De Nationale Assemblée.

#### **Artikel 91**

1. De President en de Vice-President worden door De Nationale Assemblée gekozen met ten minste tweederde der uitgebrachte stemmen.
2. Wordt de vereiste meerderheid niet verkregen, dan wordt de verkiezing herhaald volgens de Grondwet inzake bijzondere bepalingen voor verkiezing.
3. De verkiezing wordt bij wet geregeld.

## **Artikel 92**

Om tot President of Vice-President te kunnen worden gekozen, moet men:

- a. de Surinaamse nationaliteit bezitten;
- b. de leeftijd van dertig jaren hebben bereikt;
- c. gedurende vijf jaren ingezetene zijn van Suriname;
- d. de burgerlijke en politieke rechten bezitten.

## **Artikel 93**

Bij de installatie leggen de President en de Vice-President ten overstaan van De Nationale Assemblée, in handen van de voorzitter, de navolgende eed of belofte af:

“Ik zweer (verklaar), dat ik, onmiddellijk noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, in verband met mijn verkiezing tot President van de Republiek Suriname (Vice-President) aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer (beloof), dat ik, om iets hoegenaamd in dit ambt te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige belofte of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof) dat ik de plichten welke het ambt mij oplegt, nauwgezet en ijverig zal vervullen.

Ik zweer (beloof) dat ik het welzijn van Suriname naar mijn beste vermogen zal bevorderen.

Ik zweer (beloof) gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan alle andere wettelijke regelingen.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Republiek Suriname.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig (Dat verklaar en beloof ik).”

## **Artikel 94**

De President en de Vice-President oefenen naast hun ambt geen andere functies uit.

## **Artikel 95**

De President en de Vice-President mogen rechtstreeks noch zijdelings deelnemen aan enig handelsbedrijf of beroep, noch enig voordeel trekken uit overeenkomsten met de Staat of haar instellingen. De wet stelt regels omtrent hetgeen met het voorgaande overeenstemt of daarvan afwijkt.

## **Artikel 96**

De President mag niet in de betrekking van huwelijk of van bloedverwantschap tot de tweede graad staan tot enig lid van De Nationale Assemblée, de Raad van Ministers of de Staatsraad.

#### **Artikel 97**

Hij, die in zijn verkiezing in de verboden graad van verwantschap geraakt, behoudt zijn ambt, dan wel bij de wet verleend verlof.

#### **Artikel 98**

Het ambt van de President wordt waargenomen door de Vice-President:

- a. indien de President buiten staat is verklaard zijn bevoegdheden uit te oefenen;
- b. indien de President de uitoefening van zijn bevoegdheden tijdelijk heeft neergelegd;
- c. zolang de President ontbreekt of afwezig is;
- d. indien in het geval voorzien in artikel 140 een vervolging tegen de President wordt ingesteld.

---

### **Tweede Afdeling — Bevoegdheden van de President**

#### **Artikel 99**

De uitvoerende macht berust bij de President.

#### **Artikel 100**

De President voert het opperbevel der strijdkrachten.

#### **Artikel 101**

De President heeft de leiding over de buitenlandse politiek en bevordert de ontwikkeling van de internationale rechtsorde.

#### **Artikel 102**

De President verklaart de Republiek Suriname niet in staat van oorlog, oorlogsgevaar of in staat van beleg, dan na voorafgaande toestemming van De Nationale Assemblée. Deze toestemming is niet vereist, wanneer het overmacht meebrengt dat De Nationale Assemblée hierover niet mogelijk is gebleken.

De President verklaart geen oorlog, oorlogsgevaar of staat van beleg tussen de Staat Suriname en een andere mogendheid als het gevolg van een aanval op het grondgebied van de Staat Suriname, dan na voorafgaande toestemming van De Nationale Assemblée. Deze toestemming is niet vereist, wanneer het overmacht meebrengt dat De Nationale Assemblée daarover niet mogelijk is gebleken.

Ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid, in geval van oproer of van gevaar voor de Staat, kan de President de noodtoestand uitroepen. Hij doet hiervan onverwijld mededeling aan De Nationale Assemblée. De uitroeping van de noodtoestand kan bij wet worden geregeld.

De President doet onverwijld mededeling aan De Nationale Assemblée, indien door

overmacht een situatie is ontstaan waardoor geen toestemming of goedkeuring kon worden gevraagd.

#### **Artikel 103**

Overeenkomsten met andere mogendheden en met volkenrechtelijke organisaties worden door of met machtiging van de President gesloten en voor zover de overeenkomst dat eist, door de President bekrachtigd. Deze overeenkomsten worden aan De Nationale Assemblée medegedeeld; zij worden niet bekrachtigd en treden niet in werking dan nadat zij door De Nationale Assemblée zijn goedgekeurd.

#### **Artikel 104**

De goedkeuring wordt uitdrukkelijk of stilzwijgend verleend. De uitdrukkelijke goedkeuring wordt verleend bij wet. De stilzwijgende goedkeuring is verleend, indien niet binnen dertig dagen na de aan De Nationale Assemblée door de President meegedeelde overeenkomst, door De Nationale Assemblée, de wens wordt te kennen gegeven dat de overeenkomst aan de goedkeuring bij wet zal worden onderworpen. De gevallen, waarin geen goedkeuring vereist is, worden bij wet bepaald.

#### **Artikel 105**

Bepalingen van in artikel 103 bedoelde overeenkomsten, welke naar hun inhoud een ieder kunnen verbinden, hebben verbindende kracht, nadat zij zijn bekendgemaakt.

#### **Artikel 106**

Binnen de Republiek Suriname geldende wettelijke voorschriften vinden geen toepassing, indien die toepassing niet verenigbaar zou zijn met een ieder verbindende bepalingen van overeenkomsten.

#### **Artikel 107**

De wet regelt de bekendmaking van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties.

#### **Artikel 108**

De President verleent ere-onderscheidingen van de Republiek Suriname aan daarvoor in aanmerking komende personen op voordracht van de Regering.

#### **Artikel 109**

De President heeft het recht van gratie van straffen door rechterlijk vonnis opgelegd. Hij oefent dit recht uit na het advies te hebben ingewonnen van de rechter, die het vonnis heeft gewezen.

#### **Artikel 110**

De President is bevoegd tot:

- a. het vormen van de Raad van Ministers, na zich te hebben laten informeren, mede op grond van de uitslag van de verkiezingen;
- b. het leiding geven aan de voorbereiding van het regeringsprogramma;
- c. het leiding geven aan de activiteiten van de Staatsraad;
- d. het geven van richtlijnen en het leiden van de vergaderingen van de Raad van Ministers;
- e. het tekenen en ontslaan van ministers;
- f. het beoordelen van de goedgekeurde ontwerpen en staatsbesluiten;
- g. het betrekken van de besluiten van de Staatsraad in het verslag van de Republiek Suriname.

Hij benoemt en ontslaat alle personen met enige overheidsbevoegdheid, voor zover de benoeming of schorsing niet aan een ander staatsorgaan is voorbehouden.

#### **Artikel 111**

De President is in internationale betrekkingen bevoegd om:

- a. diplomatieke vertegenwoordigers van Suriname te benoemen, te ontslaan, te vervangen en te schorsen;
- b. vertegenwoordigers van diplomatieke vertegenwoordigingen van andere staten in dat verband te ontvangen;
- c. credentiebrieven van buitenlandse diplomatieke vertegenwoordigers te aanvaarden.

Alle andere zaken de President betreffende worden bij wet geregeld.

#### **Artikel 112**

##### **HOOFDSTUK XIII**

##### **DE STAATSRAAD, DE REGERING, DE RAAD VAN MINISTERS EN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN MINISTERS**

#### **Eerste Afdeling — De Staatsraad**

Er is een Staatsraad waarvan de samenstelling en de bevoegdheden worden geregeld bij wet. De President is Voorzitter van de Staatsraad.

#### **Artikel 114**

Bij het aanvaarden van hun ambt leggen de leden van de Staatsraad, in handen van de President, de navolgende eed of belofte af:

"Ik zweer (verklaar), dat ik, onmiddellijk noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, in verband met het verkrijgen van mijn benoeming als lid van de Staatsraad aan iemand wel of ook enig geschenk heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

Ik zweer (beloof), dat ik om iets hoegenaamd in deze betrekking te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige belofte of geschenk zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer (beloof), dat ik de mij verstrekte opdrachten als lid van de Staatsraad nauwgezet

zal uitvoeren, en de mij opgedragen taken, werkzaamheden en verantwoordelijkheden naar eer en geweten zal vervullen.

Ik zweer (beloof) gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan alle andere wettelijke regelingen.

Ik zweer (beloof) trouw aan de Republiek Suriname.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig (Dat verklaar en beloof ik)."

### **Artikel 115**

De Staatsraad heeft onder meer het recht bij wet te worden naderende bevoegdheden:

- a. het adviseren van het staatshoofd en het toetsen op de inhoud van regeringsvoorstellen die door de Regering worden voorgelegd aan De Nationale Assemblée;
- b. het adviseren van de Raad van Ministers en de Regering over besluiten die bij wet of staatsbesluit zijn voorgeschreven;
- c. het adviseren van de President bij de uitvoering van zijn ambt en het toetsen van de handelingen van de Regering;
- d. het adviseren van de Regering over algemeen beleid;
- e. het adviseren over wetsontwerpen en staatsbesluiten die strijdig zijn met de Grondwet, de Wet of het Regeringsprogramma;
- f. het adviseren over alle door de Regering genomen beleidsaangelegenheden van fundamenteel staatsrechtelijke aard;
- g. het goedkeuren van zijn Reglement van Orde dat bij staatsbesluit wordt vastgesteld;
- h. indien een besluit als bedoeld in het eerste lid onder d door de Staatsraad is vastgesteld, dan blijft binnen een maand na ontvangst van de schorsing door de President, de Raad van Ministers verplicht tot bekrachtiging.

## **Tweede Afdeling — De Regering**

### **Artikel 116**

De President vormt met de Vicepresident en de Raad van Ministers de Regering. De Vicepresident is belast met de dagelijkse leiding van de Regering en is als zodanig verantwoordelijk aan de President.

De Regering is verantwoording verschuldigd aan De Nationale Assemblée.

### **Artikel 117**

De wijze van afkondiging van wetten en staatsbesluiten en het tijdstip waarop zij aanvang nemen te zijn, worden door de wet geregeld.

## **Derde Afdeling — De Raad van Ministers**

### **Artikel 119**

De Raad van Ministers is het hoogste uitvoerende en administratieve orgaan van de

Regering.

De Ministers vormen tezamen De Raad van Ministers, welke wordt voorgezeten door de Vicepresident.

De Raad van Ministers heeft een vice-voorzitter.

#### **Artikel 120**

De vergaderingen van de Raad van Ministers kunnen op uitnodiging van de Voorzitter worden bijgewoond door specialistische en/of technische deskundigen.

#### **Artikel 121**

De Raad van Ministers is gehouden om medewerking te verlenen aan het verschaffen van informatie aan de Staatsraad ter uitvoering van zijn adviserende en controlerende taak.

#### **Artikel 122**

Overeenkomstig hetgeen in het Reglement van Orde van de Raad van Ministers is bepaald, heeft de Raad van Ministers tot taak:

- a. het voeren van het door de Regering vastgestelde beleid;
- b. het voorbereiden van voorstellen van wetgeving en bestuur;
- c. het toezicht houden op het juiste uitvoeren van genomen beslissingen waarvan de uitvoering haar is opgedragen;
- d. het voorbereiden en uitvoeren van algeheel beleid;
- e. het uitbrengen van advies aan de President over zaken van administratieve functies van de plaatselijke organen door middel van de ministers.

#### **Artikel 123**

De leden van de Raad van Ministers zijn belast met de leiding van hun respectieve ministeries en vooral met de taken hen opgedragen door de Raad van Ministers en andere wettelijke regelingen.

#### **Artikel 124**

Bij de uitoefening van hun functies zijn de ministers verantwoordelijk voor de in die functies genomen maatregelen en besluiten. De minister is in de gevallen waarin de wet het bepaalt bevoegd als minister op te treden.

De onderminister is uit dien hoofde verantwoording verschuldigd aan de President, onverminderd de verantwoordelijkheid van de minister.

#### **Artikel 125**

Bij het aanvaarden van hun ambt leggen de ministers en onderministers in handen van de President, de volgende eed of belofte af:

**“Ik zweer (verklaar)**, dat ik, onmiddellijk noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, in verband met het verkrijgen van mijn benoeming als lid van de Raad van Ministers aan iemand, wie hij ook zij, iets heb gegeven of beloofd, noch zal geven of beloven.

**Ik zweer (beloof)**, dat ik om iets hoegenaamd in dit ambt te doen of te laten, van niemand hoegenaamd enige belofte of geschenken zal aannemen, middellijk of onmiddellijk.

**Ik zweer (beloof)** de plichten welke het ministerambt mij oplegt nauwgezet te zullen vervullen.

**Ik zweer (beloof)** dat ik het welzijn van Suriname naar mijn beste vermogen zal bevorderen.

**Ik zweer (beloof)** gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan alle andere wettelijke regelingen.

**Ik zweer (beloof)** trouw aan de Republiek Suriname.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig (Dat verklaar en beloof ik)!”

#### **Artikel 126**

De wet regelt de geldelijke voorzieningen ten behoeve van de ministers, de onderministers, de gewezen ministers en onderministers en hun nabestaanden.

#### **Artikel 127**

Het Reglement van Orde van de Raad van Ministers wordt vastgesteld bij staatsbesluit.

---

### **HOOFDSTUK XIV — DE NATIONALE VEILIGHEIDSRAAD**

#### **Artikel 128**

De Nationale Assemblée stelt een Nationale Veiligheidsraad in, hierna te noemen de Veiligheidsraad, wanneer de daartoe bevoegde organen oordelen dat een zodanige instelling voor de Staat van oorlog, oorlogsgevaar of staat van beleg, en de burgerlijke en militaire verhoudingen in het algemeen, noodzakelijk is.

#### **Artikel 129**

De Veiligheidsraad bestaat uit:

- de President;
- de Voorzitter van De Nationale Assemblée;
- de Vice-President;
- twee vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie;
- twee vertegenwoordigers van het Nationaal Leger;

- een lid van de Raad van Ministers;
- een vertegenwoordiger van het Korps Politie Suriname.

### **Artikel 130**

De Veiligheidsraad beschermt de soevereiniteit en de binnenlandse veiligheid van de Republiek Suriname en is toegerust met speciale bevoegdheden met betrekking tot het uit- en inwendige veiligheid van de Republiek Suriname in geval van oorlog, oorlogsgevaar of staat van beleg en andere buitengewone omstandigheden, nader bij wet te bepalen.

---

## **HOOFDSTUK XV — DE JUSTITIE**

### **Artikel 131**

Er wordt in Suriname recht gesproken in naam van de Republiek.

### **Artikel 132**

Geen feit is strafbaar dan op grond van een daaraan voorafgegane wettelijke bepaling. Elke inmenging inzake de opsporing, de vervolging en in zaken bij de rechter aanhangig, is verboden.

### **Artikel 133**

Het burgerlijk en handelsrecht, het burgerlijk en militair strafrecht en de rechtspleging worden bij wet geregeld in algemene wetboeken, behoudens de bevoegdheid van de Wetgevende Macht om bijzondere onderwerpen in afzonderlijke wetten te regelen.

### **Artikel 134**

De kennisneming van en berechting omtrent alle rechtsgeschillen, tenzij er wet anders aanwijst, is opgedragen aan de Rechterlijke Macht.

### **Artikel 135**

De oplegging van wettelijk bepaalde straffen en maatregelen, evenals opsporingen aan de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast, behoudens door de wet te bepalen uitzonderingen, worden uitgesproken: van vrijheidsstraffen, alle straffen kunnen worden uitgesproken door de straf- en civielrechtelijke rechters.

### **Artikel 136**

De wet kan de beslissing van rechtsgeschillen, niet uit burgerrechtelijke betrekkingen ontstaan, aan administratieve rechters opdragen. De wet regelt de wijze van behandeling en de gevolgen van die beslissingen.

In de gevallen als in het voorgaande lid bedoeld, kan ook het administratief beroep worden

opengesteld. De door dit beroep gegeven uitspraken van de Rechterlijke Macht sluiten uit voor zover dit uit de wet voortvloeit.

#### **Artikel 137**

Alle rechterlijke beslissingen behoeven de gronden waarop deze rusten en worden in strafzaken tevens de redenen van de bewezenverklaring en de opgelegde straf of maatregel vermeld.

De terechtzitting is openbaar, behoudens uitzonderingen bij de wet bepaald.

Voor de wet zal het wel zijn van strafbare feiten waarop vrijheidsstraf als hoofdstraffen is bedreigd, kan van het bepaalde het geheel worden afgeweken.

De uitspraak geschiedt in het openbaar.

#### **Artikel 138**

Voor de rechter treedt geen een concert aan hem voorgelegd geval af zonder een recht op een zaak van strijdig oordeel met het algemeen belang, dat bij de toepassing door dat gerecht is gemotiveerd.

#### **Artikel 139**

De wet regelt de inrichting, samenstelling en bevoegdheden van de Rechterlijke Macht.

#### **Artikel 140**

De hoogste instantie van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast draagt de naam van het Hof van Justitie van Suriname. Het Hof houdt toezicht op de gehele afdoening van alle rechtsgedingen.

#### **Artikel 141**

Politieke ambtsdragers staan wegens misdrijven, in de uitoefening gepleegd, ook na hun aftreden terecht voor het Hof van Justitie. De vervolging wordt ingesteld door de Procureur-Generaal, nadat de betrokkenen door De Nationale Assemblée in staat van beschuldiging is gesteld op een nader bij de wet te bepalen wijze. De wet kan bepalen, dat leden van Hoge Colleges van Staat en andere ambtenaren wegens ambtsmisdrijven voor het Hof van Justitie terecht staan.

#### **Artikel 142**

Om als lid van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast of Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie benoemd te kunnen worden, moet men de leeftijd van dertig jaren hebben bereikt en in het bezit zijn van de Surinaamse nationaliteit en woonplaats en hoofd- of werkelijk verblijf in Suriname hebben.

De benoeming van de leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie, geschiedt door de Regering, na advies van het Hof van Justitie. Deze benoeming wordt door de President, Vice-President en leden van het

Hof van Justitie en de Procureur-Generaal voor het leven geschied.

De wet regelt de overige vereisten van benoembaarheid en tevens de geldelijke voorzieningen ten behoeve van hun nabestaanden.

### **Artikel 143**

De leden van de Rechterlijke Macht met rechtspraak belast en de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie worden door de Regering op eigen verzoek:

- a. bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd;
- b. die in het eerste lid genoemde personen kunnen op voordracht van het Hof van Justitie door de Regering worden ontslagen:

- bij gebleken aanhoudende ziekte;
- wanneer zij wegens misdrijf zijn veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf;
- in geval van faillissement;
- bij ondercuratelestelling of wegens wanbeheer;
- wanneer zij met betrekking tot de uitoefening van hun ambt zich aan gedrag hebben schuldig gemaakt dat hun waardigheid schaadt.

Indien de President van oordeel is, dat een der redenen als in artikel 142, tweede lid bedoeld, aanwezig is, kan de betrokkene door hem worden geschorst en kan hij eveneens in de tijdelijke waarneming van dat ambt voorzien.

De wet regelt de gevolgen van schorsing en ontslag uit het ambt.

---

## **Vierde Afdeling — Constitutioneel Hof**

### **Artikel 144**

Bij wet wordt ingesteld een orgaan dat belast is met de beoordeling van de grondwettigheid van wetten en verdragen en van overeenstemming van wetten met verdragen.

De samenstelling, taken en bevoegdheden van dit orgaan worden bij wet geregeld.

---

## **Vijfde Afdeling — Het Openbaar Ministerie**

### **Artikel 145**

Het Openbaar Ministerie is met uitsluiting van elk ander orgaan verantwoordelijk voor de opsporing en belast met de vervolging van alle strafbare feiten.

De wet kan ten aanzien van de strafrechtpleging met betrekking tot militairen hiervan afwijkende bepalingen vaststellen.

#### **Artikel 146**

Het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie wordt uitgeoefend door of namens de Procureur-Generaal.

De Procureur-Generaal vertegenwoordigt de Republiek Suriname in rechte. Hij is hoofd van het Openbaar Ministerie en is tevens belast met de justitiële politiezorg. Hij is bevoegd aan de ambtenaren, die met politietaken zijn belast, zodanige instructies te geven ter voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten, als hij in het belang van een goede justitie nodig oordeelt.

#### **Artikel 147**

De Procureur-Generaal waakt over het rechtmatig uitoefenen van de taak van de Politie. Hij is bevoegd daartoe voorzieningen te doen die hij in dienst nodig acht.

#### **Artikel 148**

De Regering bepaalt het algemeen vervolgingsbeleid. In het belang van de staatsveiligheid kan de Regering in concrete gevallen aan de Procureur-Generaal geven met betrekking tot de vervolging.

### **HOOFDSTUK XVI — TOEZICHT OP DE BESTEDING VAN DE STAATSFINANCIËN**

#### **Artikel 149**

1. Er wordt ingesteld een orgaan dat tot taak heeft toezicht te houden op de besteding van de staatsgelden, alsmede controle uit te oefenen op de verantwoording in de ruimste zin.
2. Het toezicht en de controle zullen worden uitgeoefend zowel op de ontvangsten als op de uitgaven van de Staat en op het beheer van de staatsfinanciën.

#### **Artikel 150**

De voorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden worden voorgedragen door De Nationale Assemblée, door de President benoemd voor een periode van vijf jaren.

#### **Artikel 151**

Het in artikel 149 bedoelde orgaan zal periodiek, doch ten minste eenmaal per jaar verslag uitbrengen aan De Nationale Assemblée en de Regering van het door haar uitgeoefende toezicht.

Het verslag wordt openbaar gemaakt.

## **Artikel 152**

Alles wat verder de samenstelling, de organisatie en de bevoegdheden van dit orgaan betreft, wordt nader bij wet geregeld.

---

## **HOOFDSTUK XVII — ADVIESRAAD**

### **Artikel 153**

De instelling van één of meer adviesraden ten behoeve van de Regering geschiedt bij wet, die tevens inhoudt omtrent hun benoeming, samenstelling, werkwijze en bevoegdheid.

---

## **HOOFDSTUK XVIII — FINANCIIEEL EN MONETAIR SYSTEEM**

### **Artikel 154**

1. De wet regelt de structuur van het financieel systeem op zodanige wijze dat door besparing en een juiste bestemming van de nodige financiële middelen, de investeringen in de productieve sector worden bevorderd.
  2. De wet stelt regels omtrent het muntstelsel en de Centrale Bank.
  3. De wet stelt regels omtrent het bank- en verzekeringswezen.
  4. Voorwaarden voor het aangaan van geldleningen door de Staat worden bij wet geregeld.
- 

## **HOOFDSTUK XIX — BELASTINGEN**

### **Artikel 155**

1. Belastingen worden geheven krachtens de wet, welke wet de belastingsdruk, de tarieven, vrijstellingen en waarborgen voor belastingbetalers regelt.
2. Geen privilege op het stuk van belastingen wordt verleend anders dan krachtens de wet.

### **Artikel 156 — Begroting**

1. De wet regelt de wijze van voorbereiding, opstelling en uitvoering van de jaarlijkse begroting en de tijd waarvoor zij geldt.

2. Alle uitgaven van de Staat en de middelen ter dekking van de begroting worden geraamd op de begroting.
  3. De begroting wordt jaarlijks in één of meer wetsvoorstellen in overeenstemming met de eisen en de ontwikkelingen door de Regering aan De Nationale Assemblée aangeboden uiterlijk in de maand oktober. Mocht uiterlijk door het daarvoor in de Grondwet vastgelegde tijdstip niet geschieden, dan kan de Regering volstaan met de uitvoering van ontwerpen-begrotingen door de uitgaven zoals bij de begroting van het voorgaande jaar.
  4. De aanbidding van ontwerpen-begrotingen door de Regering aan De Nationale Assemblée zal, in elk geval uiterlijk 1 januari van het begrotingsjaar, zijn verricht.
  5. Zij wordt voorzien van:
    - a. een overzicht van de ontvangsten en uitgaven van de begroting van het vorige dienstjaar afzonderlijk;
    - b. de rekening van de ontvangsten en uitgaven van de Staat, onderscheidenlijk door en voor het overheidsapparaat en de afhankelijke organen onder de rekening aan De Nationale Assemblée gedaan naar de voorschriften van de wet.
- 

## **HOOFDSTUK XX — DE OVERHEIDSADMINISTRATIE**

### **Artikel 157**

1. De structuur van de organen van de overheidsadministratie zal zodanig zijn, dat zij hun diensten dienstig bij het volk kunnen brengen en dat zij bijdragen aan de behartiging van de belangen van de burgerij, alsmede misbruik en verspilling moeten voorkomen.
2. Bij wet worden geschikte normen van administratieve decentralisatie tot stand gebracht, met inachtneming van de doelmatigheid, de continuïteit en eenheid van actie en de bevoegdheden van de Regering, om richting te geven en toezicht uit te oefenen op de organen.
3. Bij wet zullen administratieve procedures tot stand worden gebracht, die de rationaliteit zullen verzekeren van de middelen die de ministeries moeten gebruiken, alsmede de doelmatigheid in hun besluitvorming en de beraadslagingen die hun betreffen.

### **Artikel 158**

1. Een ieder heeft het recht om door de organen van de overheidsadministratie tijdig en volledig te worden geïnformeerd over de behandeling van zaken waar hij direct belang bij heeft en omtrent beslissingen met betrekking tot hem genomen.
2. Belanghebbenden hebben toegang tot de rechter om de onrechtmatigheid van elke finale en afwijzende handeling van organen van de overheidsadministratie te doen beoordelen.
3. In tuchtrechtelijke procedures wordt het recht van de belanghebbende op hoor en wederhoor gegarandeerd.

---

## **HOOFDSTUK XXI — HET REGIONAAL BESTUUR**

### **Eerste Afdeling — Algemeen**

#### **Artikel 159**

De democratische ordening van de Republiek Suriname omvat op regionaal niveau lagere overheidsorganen, waarvan de functie, de organisatie, de bevoegdheden en de werkwijze van de lagere overheidsorganen bij wet worden geregeld in overeenstemming met de beginselen van participatie-democratie en decentralisatie van bestuur en regering.

### **Tweede Afdeling — Gebiedsindeling**

#### **Artikel 160**

De gebiedsindeling in districten en van districten in ressorten wordt bij wet geregeld. Voor de vaststelling van de gebiedsindeling in districten en ressorten worden de volgende criteria gehanteerd:

- a. de bevolkingsconcentratie;
- b. de ontwikkelingstendenties;
- c. de bereikbaarheid van het gebied;
- d. de beschikbare infrastructuur;
- e. de lokatie van het bestuurscentrum.

De grenzen van de districten vallen samen met de grenzen, zoals zijn aangegeven in het decreet: “Districtenindeling 1985” (S.B. 1983 No. 24).

---

### **Derde Afdeling — Regionale Vertegenwoordiging**

#### **Artikel 161**

1. Op regionaal niveau zijn er twee vertegenwoordigende lichamen, de districts- en ressortsraden.
2. De districtsraad is het hoogste politiek-bestuurlijk orgaan van het district.
3. De ressortsraad is het hoogste politiek-bestuurlijk orgaan van het ressort.

#### **Artikel 162 — Districtsraden**

De samenstelling van de districtsraad vindt plaats op gehouden algemene, vrije en geheime verkiezingen van de ressorten van het betreffende district.

De zetels in een districtsraad worden toegekend aan de in de ressortsraden van het district direct vertegenwoordigde politieke organisaties, naar evenredigheid van het totaal aantal in de ressortsraden verworven zetels.

#### **Artikel 163 — Ressortsraden**

De samenstelling van de ressortsraden vindt plaats na gehouden algemene, vrije en geheime verkiezingen binnen het ressort, op de wijze die door de wet wordt bepaald naar de aanpasbare kernen of woongebieden. Hierdoor wordt de representatie van de bevolking verzekerd.

Behoudens andere wettelijke eisen voor verkiesbaarheid en de vereisten van ingezetenschap, zijn personen verkiesbaar die de leeftijd van eenentwintig jaren hebben bereikt en woon- of werkelijk verblijf in het betreffende ressort hebben.

---

### **Vierde Afdeling — Bevoegdheden**

#### **Artikel 164**

De regionale vertegenwoordigende lichamen en de regionale bestuursorganen nemen deel aan de voorbereiding, de totstandkoming en de uitvoering van de regionale districts- en ressortplannen. De overige specifieke taken worden nader bij wet geregeld.

#### **Artikel 165**

De financiële voorzieningen voor de districten en de ressorten worden bij wet vastgesteld. Zij beogen onder meer een redelijke en billijke toedeling van publiek inkomen aan de districten te bevorderen.

#### **Artikel 166**

Het toezicht op de districten wordt uitgeoefend door de Regering, overeenkomstig de wijzen en de gevallen, voorzien bij wet.

---

### **Vijfde Afdeling — Werkwijze**

#### **Artikel 167**

De districtsraden en de ressortsraden brengen de wil en de aspiraties van de bewoners tot uitdrukking.

De districtsraden geven adviezen aan De Nationale Assemblée.

De ressortsraden geven adviezen aan de districtsraad.

De districtsraden en ressortsraden zijn gehouden de regering te informeren over genomen besluiten of ingenomen standpunten, die ressortsraden betreffen. Deze verplichting geschiedt eveneens voor de districtsraadsbesluiten.

#### **Artikel 168**

Aan de gekozen districtvertegenwoordigers zal ruimte geboden moeten worden om te kunnen participeren in het formuleren en het stand brengen van het regionaal ontwikkelingsbeleid.

De districtsraad is bevoegd de vertegenwoordigers of er van de regering in het district gevraagd op de nationale ontwikkelingsdoelen.

De districtsraden zullen de door hen behandelde en aangenomen besluiten betreffende, ter verdere behandeling aan de betreffende ministers doen toekomen.

---

### **HOOFDSTUK XXII — REGIONALE REGELGEVING**

#### **Artikel 169**

Aan de districtsraad wordt de regelgeving en het bestuur van de huishouding van het district overgelaten.

De districtsraad maakt de districtsverordeningen die hij in het belang van het district nodig oordeelt binnen de grenzen van wat de wet en de voorschriften van de Regering. Bij overtreding van een districtsverordening worden de districtsraadverordeningen bepaald bij wet.

#### **Artikel 170**

1. De districtsverordeningen dienen, alvorens in werking te treden, ter kennis te worden gebracht van De Nationale Assemblée, de Regering, de Staatsraad en de betrokken districtscommissaris.
2. De districtsverordeningen zal door middel van openbare bekendmaking in de plaatselijke dagbladen, het Staatsblad van de Republiek Suriname en op andere geschikte wijze door het betrokken districtsbestuur, binnen dertig dagen na de indiening bij de Regering van Suriname.

#### **Artikel 171**

Na de bekendmaking als bedoeld in artikel 170 heeft de Regering het recht om de districtsverordeningen in te dienen bij De Nationale Assemblée.

#### **Artikel 172**

1. De Nationale Assemblée kan, indien de districtsverordening in strijd is met de Grondwet, het regeerprogramma of de geldende wetten, de districtsverordening vernietigen.
2. Indien De Nationale Assemblée binnen zes weken, nadat de districtsverordening bij haar is ingediend, de districtsraad schriftelijk bericht dat door haar geen bezwaar daarover zijn gebracht, is de districtsraad bevoegd de wetgevingsprocedure en te tekenen de districtsverordening af te kondigen, op de wijze bij wet te bepalen.

#### **Artikel 173**

1. Het repressief toezicht wordt door de Regering uitgeoefend op de besluiten van de districtsraad, die geen algemene regels inhouden, indien deze besluiten geschied worden in strijd met de wet en het regeerprogramma dan of regel van de schorsing door de Staatsraad.
2. Indien na de schorsing door de Staatsraad, de besturende districtraad van oordeel is dat er geen strijd is met het regeringsprogramma of wet, neemt De Nationale Assemblée een bindend besluit.

### **HOOFDSTUK XXIII — REGIONALE OVERHEDEN**

#### **Artikel 174**

In elk district is er een districtsbestuur. Het districtsbestuur is het uitvoerend orgaan van het district.

- a. Het districtsbestuur bestaat uit de Districts-commissaris en de vertegenwoordigers van de verschillende ministeries in het district.
- b. Het districtsbestuur is belast met het dagelijks bestuur van het district.

#### **Artikel 176**

De wet kan een Regionale Commissaris worden benoemd, die leiding geeft aan de complementaire bestuursvoering, de regionale ontwikkeling en de samenwerking der districten ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen.

## **HOOFDSTUK XXIV — GEWAPENDE MACHTEN**

### **Eerste Afdeling — Het Nationaal Leger**

#### **Artikel 177**

1. Het Nationaal Leger is de militaire voorhoede van het volk van Suriname en heeft tot taak de verdediging van de soevereiniteit en zelfstandigheid en het beschermen van de hoogste rechten en belangen van land en volk met dien van rechtsorde, vrede en veiligheid.
2. Tevens draagt het Nationaal Leger mede aan de nationale ontwikkeling en bevrijding van de natie.  
Om deze taak afdoende te kunnen vervullen is van het Nationaal Leger een gepaste structuur, techniek en maatschappelijke omvorming vereist.

#### **Artikel 178**

1. Het Militair Gezag is het vertegenwoordigend orgaan van het Nationaal Leger met eigen leiding en taken van het Nationaal Leger zoals vastgelegd in artikel 177, een en ander met inachtneming van de wet, deze Grondwet en andere wettelijke regelingen.
2. De inrichting en samenstelling van het Militair Gezag worden bij wet geregeld.  
Opdrachten heeft mede tot opzicht om de continuïteit te garanderen, waardoor het Surinaamse volk een vreedzame overgang naar een democratische en sociaal rechtvaardige maatschappij kan realiseren en consolideren.

---

### **Tweede Afdeling — Korps Politie Suriname**

#### **Artikel 179**

1. Het Korps Politie Suriname heeft de functie om de democratische legaliteit van de rechten van de burgers te verdedigen en te beschermen, alsmede de veiligheid van de gemeenschap te waarborgen.
2. De Politie zal haar taken uitoefenen, overeenkomstig de wettelijke regelingen met eerbiediging van de rechten, de vrijheden en de waardigheid van hen, die zich op het grondgebied van Suriname bevinden.
3. De Politie heeft in het algemeen tot taak te zorgen voor:
  - a. de handhaving van de openbare orde en veiligheid, het voorkomen van inbreuken daarop en de bescherming van personen en goederen;

b. de opsporing van strafbare feiten en het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften, op welker overtreding straf is gesteld.

Onverminderd het bepaalde in de vorige leden, kan de politie worden belast met bijzondere taken bij wet te regelen.

De politie oefent haar taak uit in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels.

---

## **HOOFDSTUK XXV — VERDEDIGING VAN DE STAAT**

### **Artikel 180**

Het verdedigingsbeleid berust bij de Regering.

Elke burger van de Staat is aan de fundamentele plicht van de verdediging van de Staat gehouden.

De burger is verplicht voor een bepaalde periode, onder voorwaarden of aanvulling van militaire dienstplicht te vervullen of burgerdienst in militaire dienstplicht te vervullen.

Personen die om gewetensbezwaren of uitoefening van militaire dienstplicht of gewetensbezwaren onder voorwaarden vervullen voor hun situatie, zullen vervangende functies binnen de overheid of een andere dienst vervullen of behouden, indien zij onder andere dienst opzettelijk in gebreke blijven, militaire of burgerdienst te vervullen.

Vervulling door een burger van zijn militaire of burgerdienstplicht maakt geen inbreuk op zijn recht op arbeid, onderwijs, beroepsvorming of verdere carrière-ontwikkelingskansen.

Het Surinaamse volk kan in geval van oorlog, oorlogsgevaar, oproer of andere buitengewone omstandigheden onder leiding van het Nationaal Leger middels georganiseerde structuren op directe wijze participeren in de verdediging van het land, onder voorwaarden te regelen bij wet.

---

## **HOOFDSTUK XXVI — VERENIGDE VOLKSVERGADERING**

### **Artikel 181**

De Verenigde Volksvergadering bestaat uit:

- a. De Nationale Assemblée;
- b. De Districtsraden;
- c. De Ressortsraden.

Deze Volksvergadering komt bijeen:

- a. bij grondwetswijzigingen die betrekking hebben op de bevoegdheden en de taken van de afvaardigingen, daar de verschillende vertegenwoordigers omvatten, waarvoor de goedkeuring van ten minste 2/3 van het aantal geldig uitgebrachte stemmen benodigd is,

als deze meerderheid niet kan worden bereikt in De Nationale Assemblée bij twee stemmingen;

b. bij de verkiezing van de President en de Vice-President, indien geen der kandidaten na twee stemmingen de grondwettelijke meerderheid heeft behaald, voor de derde stemming en gemeenschappelijke functionarissen bij meerderheid van stemmen te verkiezen;

c. bij het nemen van een besluit bij wet met gewone meerderheid van stemmen over al dan niet aftreden van de President, indien De Nationale Assemblée hiertoe met 101 overeenstemming geraakt;

d. in het geval voorzien bij artikel 71, tweede lid.

## **HOOFDSTUK XXVIII — OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN**

### **Eerste Afdeling — Vroeger Constitutioneel Recht**

#### **Artikel 182**

De bepalingen van de Grondwet van 25 november 1975, waarvan de werking op 13 augustus 1980 is geschorst, houden op te bestaan bij inwerkingtreding van deze Grondwet.

### **Tweede Afdeling — Vroeger Gewoon Recht**

#### **Artikel 183**

De wettelijke regelingen, zoals die bestonden voor het in werking treden van deze Grondwet, waaronder begrepen de wetten en decreten die vanaf 25 februari 1980 zijn uitgevaardigd, blijven van kracht, totdat zij door andere volgens deze Grondwet zijn vervangen.

Ingeval bepalingen daarvan, voor zover zij inhoudelijk in strijd zijn met de Grondwet, niet later dan aan het einde van de eerste zittingsperiode van De Nationale Assemblée met deze Grondwet in overeenstemming moeten zijn gebracht, bij gebreke waarvan zij hun rechtskracht verliezen.

---

## **HOOFDSTUK XXVII — INWERKINGTREDING VAN DE STAATSORGANEN**

#### **Artikel 184**

De Nationale Assemblée vangt haar werkzaamheden aan binnen 30 dagen na de uitslag

van de verkiezing.

De Nationale Assemblée kiest de President en de Vice-President van de Republiek Suriname binnen 30 dagen na de aanvang van de zittingsperiode van De Nationale Assemblée.

#### **Artikel 185**

Tot aan de tweede zittingsperiode van De Nationale Assemblée zal de Staatsraad bestaan uit de volgende personen:

- a. de vertegenwoordigers van de in De Nationale Assemblée participerende politieke partijen;
- b. de vertegenwoordigers van de gezamenlijke vakbeweging;
- c. de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties;
- d. de vertegenwoordigers van het Nationaal Leger.

---

### **HOOFDSTUK XXIX — BEKRACHTIGING, BEKENDMAKING EN INWERKINGTREDING**

#### **Artikel 186**

1. De Grondwet van de Republiek Suriname heeft als dagtekening de datum van het referendum waarbij haar goedkeuring door het Surinaamse volk plaatsvond.
2. Het besluit waarbij de Grondwet door het Surinaamse volk is goedgekeurd, wordt bekrachtigd door de President en plechtig afgekondigd, niet later dan 30 dagen na haar goedkeuring.
3. De Grondwet treedt in werking op 30 oktober 1987.

